

HOTĂRÂREA Nr.37 **din 6 noiembrie 2000**

privind contestarea înregistrării candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României

Publicată în Monitorul Oficial nr.614 din 29.11.2000

Lucian Mihai	- președinte
Costică Bulai	- judecător
Constantin Doldur	- judecător
Kozsokár Gábor	- judecător
Ioan Muraru	- judecător
Nicolae Popa	- judecător
Lucian Stângu	- judecător
Florin Bucur Vasilescu	- judecător
Romul Petru Vonica	- judecător
Mariana Trofimescu	- procuror
Doina Suliman	- magistrat-asistent

La data de 6 noiembrie 2000 Biroul Electoral Central a înaintat Curții Constituționale, în vederea soluționării, Contestația nr.365/1 din 5 noiembrie 2000, formulată de domnul Ștefan Siromascenko.

Contestația privește înregistrarea candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României la alegerile din 26 noiembrie 2000 și formează obiectul Dosarului nr.380D/2000.

Potrivit dispozițiilor art.20 alin.4 teza întâi din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, astfel cum a fost modificat prin Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr.19 din 17 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.509 din 17 octombrie 2000, contestația se soluționează fără citarea părților, cu participarea numai a judecătorilor Curții, pe baza sesizării și a celorlalte documente aflate la dosar.

Contestația se întemeiază, în principal, pe faptul că domnul Ion Iliescu candidează la alegerile din 26 noiembrie 2000 pentru un nou mandat la funcția de Președinte al României, ceea ce contravine prevederilor art.81 alin.(4) din Constituție și ale art.10 din Legea nr.69/1992. Se solicită să se "constate nulitatea absolută a înregistrării menționatei propuneri de candidatură", apreciindu-se că, "în prezenta cauză, Curtea Constituțională nu poate invoca soluțiile date în alte cauze ca autoritate de lucru judecat", întrucât, în acele cauze, contestatorul nu a fost parte. De asemenea, se solicită: "respectarea dispozițiilor art.6 pct.1 și art.13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, coroborate cu dispozițiile art.11 și art.20 din Constituția României" de către membrii Curții Constituționale, sub sancțiunea aplicării dispozițiilor art.247 din Codul penal, referitoare la abuzul în serviciu prin îngrădirea unor drepturi; soluționarea contestației cu citarea părților și cu respectarea principiului publicității; obligarea domnului Ion Iliescu la plata cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public, punând concluzii în temeiul art.85 alin.(1) din Legea nr.68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, coroborat cu art.28 alin.(1) din Legea nr.69/1992 pentru alegerea Președintelui României, apreciază că singurul mandat de Președinte al României, în înțeles constituțional, este cel îndeplinit de domnul Ion Iliescu ca urmare a alegerilor din septembrie 1992. Se arată că noțiunea de mandat de Președinte al României este utilizată în Legea nr.69/1992, adoptată în temeiul Constituției din anul 1991. De asemenea, se consideră că Decretul-lege nr.92/1990 este un act normativ cu caracter provizoriu și tranzitoriu, care se referă la unele prerogative ale funcției de Președinte al României, iar nu la noțiunea de mandat de Președinte al României. Rezultă că motivul invocat în legătură cu numărul mandatelor exercitate până în prezent de domnul Ion Iliescu este nefondat. În ceea ce privește celelalte motive invocate, se apreciază că nu pot fi reținute în cadrul contenciosului electoral. În consecință, se solicită respingerea contestației ca fiind neîntemeiată.

CURTEA,

analizând contestația prin raportare la prevederile Constituției și ale Legii nr.69/1992 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările ulterioare, și văzând concluziile reprezentantului Ministerului Public, reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art.144 lit.d) din Constituție, ale art.26 din Legea nr.47/1992, republicată, precum și ale art.2 alin.(2) și ale art.11 alin.(2) și (3) din Legea nr.69/1992, Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze contestația privind înregistrarea candidaturii pentru funcția de Președinte al României.

Contestatorul susține că domnul Ion Iliescu nu mai poate candida pentru un nou mandat de Președinte al României deoarece “a fost ales și a îndeplinit de două ori mandatul validat ca Președinte al României anterior alegerilor prezidențiale programate pentru 26 noiembrie 2000 [...]” În contestație se solicită, de asemenea, ca aceasta să fie soluționată cu citarea părților, ca accesul presei și al publicului la dezbateri să fie liber, iar domnul Ion Iliescu să fie obligat la plata cheltuielilor de judecată.

I. În legătură cu motivul privind depunerea candidaturii domnului Ion Iliescu pentru un nou mandat de Președinte al României, Curtea Constituțională, cu două opinii separate, s-a pronunțat prin Hotărârea nr.3 din 24 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.552 din 8 noiembrie 2000, în sensul că domnul Ion Iliescu a îndeplinit până în prezent un singur mandat de Președinte al României, și anume în perioada 1992—1996, corespunzător prevederilor art.81 alin.(4) și ale art.83 alin.(1) din Constituție.

Cele statuate de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.3 din 24 octombrie 2000 își mențin valabilitatea și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi care să justifice modificarea jurisprudenței.

II. Analizând celelalte motive cuprinse în contestație, Curtea constată că acestea sunt incompatibile cu procedura de soluționare a cauzelor în cadrul contenciosului electoral.

Astfel, în legătură cu aplicarea, în cazul de față, a unor prevederi din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că, într-adevăr, art.6 din convenție stabilește că orice persoană are dreptul să îi fie examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil de către un tribunal independent, cu precizarea că instanța va decide asupra drepturilor și obligațiilor civile sau asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală.

Pe de altă parte, contestația care formează obiectul acestei cauze privește un drept politic, și anume dreptul de a fi ales al unui candidat la Președinția României, potrivit art.35 din Constituție.

Ca urmare, contestația neavând ca obiect drepturi sau obligații civile, nici acuzații în materie penală, condițiile impuse la art.6 din convenție, inclusiv citarea părților, nu sunt aplicabile în cauza de față, dată fiind natura specifică a contestațiilor relative la exercițiul drepturilor politice.

Interpretarea art.6 pct.1 din convenție în sensul celor de mai sus a fost dată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului care, prin hotărârea pronunțată în cauza “*Jean-Pierre Bloch contra Franței*”, 1997 (în cadrul căreia contestatorul reclama faptul că într-o cauză privind exercițiul dreptului său de a fi ales nu a fost respectat principiul contradictorialității, el nefiind ascultat de către instanța competentă — Consiliul Constituțional al Franței), Curtea a reținut că dreptul în litigiu — cel de a fi ales — “are un caracter politic, iar nu civil, în sensul art.6, astfel că litigiile relative la organizarea exercitării lui [...] ies din câmpul de aplicare a acestei dispoziții”.

În cauza de față contestatorul a mai invocat și prevederile art.13 din convenție, potrivit cărora “*Orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost violate are dreptul la un recurs efectiv în fața unei instanțe naționale, dacă violarea ar fi fost comisă de către persoane ce acționează în exercițiul funcțiilor lor oficiale.*”

Curtea constată însă că dispozițiile de mai sus nu au nici o incidență în cauza de față, în cadrul căreia autorul contestației și-a exercitat netulburat dreptul său de a se opune înregistrării candidaturii domnului Ion Iliescu.

În consecință, contestația care face obiectul prezentei cauze urmează să fie respinsă.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art.144 lit.d) din Constituție, al art.13 alin.(1) lit.B.a), al art.16, 26 și 27 din Legea nr.47/1992, republicată, precum și al art.2 alin.(2) și al art.11 alin.(2) și (3) din Legea nr.69/1992, cu majoritate de voturi în privința motivelor întemeiate pe dispozițiile art.81 alin.(4) și ale art.83 alin.(1) din Constituție și cu unanimitate de voturi sub celelalte aspecte,

CURTEA
În numele legii
HOTĂRĂȘTE:

Respinge contestația privind înregistrarea candidaturii domnului Ion Iliescu la funcția de Președinte al României, contestație formulată de domnul Ștefan Siromascenko.

Hotărârea este definitivă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.